

FIȘA DISCIPLINEI

(masterat)

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
Facultatea	Istorie și Geografie
Departamentul	Geografie
Domeniul de studii	Geografie
Ciclul de studii	Master
Programul de studii	GIS și PLANIFICARE TERITORIALĂ (ÎF)

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Dinamica peisajelor geografice				
Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Viorel Neculai CHIRIȚĂ				
Titularul activităților aplicative	Asist. univ. dr. Petruț-Ionel BISTRICEAN				
Anul de studiu	II	Semestrul	I	Tipul de evaluare	Examen
Regimul disciplinei	Categorია formativă a disciplinei DSI – Discipline de sinteză; DAP – Discipline de aprofundare				DSI
	Categorია de opționalitate a disciplinei: DI - impusă, DO - opțională, DF - facultativă				DI

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore, pe săptămână	3	Curs	2	Seminar	1	Laborator/lucrări practice	-	Proiect	-
I b) Totalul de ore (pe semestru) din planul de învățământ	42	Curs		Seminar	14	Laborator/lucrări practice	-	Proiect	-

II. Distribuția fondului de timp pe semestru	ore
II.a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	40
II.b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	20
II.c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	20
II.d) Tutoriat	-
III. Examinări	8
IV. Alte activități (precizați):	-

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	80
Total ore pe semestru (Ib+II+III+IV)	125
Numărul de credite	7

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	-
Competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Sala cu dotări specifice, videoproiector și PC conectat Internet, hărți generale și tematice ale continentelor, hărți regionale la național, planșe cu planuri urbane și structuri rurale, hărți tematice. 	
Desfășurare aplicații	Seminar	<ul style="list-style-type: none"> Sala cu dotări specifice, videoproiector și PC conectat Internet, hărți tematice la nivel continental și regional; documente de bibliografie; prezentarea proiectelor de analiză diagnostic teritorial și a cartografierii peisajelor geografice, în cadrul orelor de seminar; Cunoașterea și prezentarea fișelor peisajelor geografice
	Laborator/lucrări practice	-
	Proiect	-

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>CP.1- Folosirea corectă a terminologiei de specialitate: peisaj spațiul geografic, teritoriu, terminologiei privind peisajul geografic, componentelor calitative, morfologice și funcționale;</p> <p>CP2 - Interpretarea și delimitarea tipurilor de peisaje geografice;</p> <p>CP3- Analiza diversității de peisajelor geografice, a factorilor primari și derivați de formare a acestora, cunoașterea criteriilor de diferențiere ale acestor ansambluri teritoriale;</p> <p>CP4- înțelegerea conceptelor privind dinamica teritorială și funcțională a peisajului geografic, a raportării acestuia la noțiunea de stare materială, energetică și informațională a peisajului geografic;</p> <p>CP5Capacitatea de a opera cu indicatori geografici , socio-economici și fizico-geografici în scopul diagnozei teritoriale;</p> <p>CP6- formarea abilităților și competențelor de lucru cu materiale specifice activității de organizare spațiului geografic</p> <p>CP7- Înțelegerea rolului peisajului geografic în planning-ul teritorial și organizarea spațiului; cunoașterea structurii, funcționalității și dinamicii teritoriale.</p>
Competențe transversale	<p>CT1 Analiza interdisciplinară pentru stabilirea criteriilor de diferențiere a tipurilor de peisaje geografice, reflectări</p> <p>CT2- operaționalizarea, corelarea și integrarea conceptelor de bază organizare, planificare, teritoriu în ansamblul noțional geografic</p> <p>CT4- Cunoașterea tipologiei peisajelor prin analize geografice regionale în vederea atingerii nivelului e performanță identificarea decupajelor teritoriale;</p> <p>CT7- Evaluarea corectă a eforturilor depuse în vederea obținerii performanțelor profesionale în domeniu;</p> <p>CT8- Integrarea cunoștințelor și deprinderilor din cadrul disciplinei în cerințele specifice pieței muncii, la catedră, a</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	<p>OG1- Obiectivul general al cursului este reprezentat de cunoașterea operaționalizarea, corelarea și integrarea conceptelor de bază privind peisajul geografic, factorii primari și derivați ai formării acestuia;</p> <p>OG2 - Cunoașterea criteriilor fundamentale de analiză fizică și economico-geografică a dinamicii peisajelor geografice, în toată complexitatea lor;</p> <p>OG3 - Formarea competențelor specifice privind abordarea geografică a organizării teritoriului și articularea lor cu competențele generale privind diagnoza și prognoza teritorială; tipuri de peisaje geografice (naturale, culturale, antropizate);</p> <p>OG4- formarea abilităților și competențelor de lucru cu materiale specifice elaborate în GIS, tehnici și metode pentru stabilirea entităților teritoriale de tipuri de peisaj geografic rural și urban și a dinamicii acestora în context teritorial funcțional.</p>
-----------------------------------	---

8. Conținuturi

Nr.crt.	CURS	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1.	Evoluția conceptelor de peisaj , a peisajului geografic (de la peisajul artistic la cel geografic).	2	Expunerea logică a problematicii	interpretarea datelor din studii de caz
2.	Analiză epistemologică și conceptuală privind peisajul geografic: a. analiza peisajelor prin prisma diferitelor științe și discipline; b. similitudini de categorii geografice spațio-temporale: peisaj geografic, mediu înconjurător, sit environmental, teritoriu și spațiu geografic.	2	Expunerea logică a problematicii	interpretarea datelor din studii de caz
3.	Caracterul structural al peisajelor geografice: a. structura, funcționalitatea și dinamica peisajelor ca subsisteme teritoriale și ca transfer fizionomic a funcțiilor teritoriale; b. rolul structurii în diferențierea tipologică a peisajelor geografice	2	Prelegerea Conversația euristică	Problematizarea pe baza materialelor cartografice
4.	Taxonomia peisajelor - identificarea rolului organizării spațiului geografic în procesul de diferențiere peisajelor geografice.	2	Prelegerea Expunerea logică a problematicii	interpretarea datelor din studii de caz

			Conversația euristică	
5.	Tipologia peisajelor geografice. Criterii structurale și funcționale de diferențiere a peisajelor geografice: a. criteriul funcțional; b. criteriul regional; c. criteriul perceptual de diferențiere peisagistică.	2	Prelegerea Conversația euristică	interpretarea datelor din studii de caz
6.	Criteriul potențialului ecologic de diferențiere a peisajelor geografice: Peisaje de rhexistazie, parastazie și bisotazie. Subtipuri și studii de caz.	2	Prelegerea Conversația euristică	interpretarea imaginilor și cartogramelor- studii de caz
7.	Peisajele culturale și tipologia acestora în dezvoltarea sistemelor teritoriale. Peisajele culturale patrimoniale. Convenția europeană a peisajului din 2002 de la Florența. Caracterul patrimonial al peisajelor culturale urbane și rurale	2	Prelegerea Conversația euristică	interpretarea datelor din studii de caz
8.	Factorii determinanți ai dinamicii peisajelor geografice. a. Factorii primari b. Factorii derivați c. Factorii antropici	2	Prelegerea Conversația euristică Expunerea logică a problematicii	Problematizarea pe baza diferitelor imagini
9.	Actorii dinamicii peisajelor geografice. Factorii antropici ai dinamicii peisajelor geografice.	2	Prelegerea Conversația euristică	Problematizarea pe baza imaginilor din studiile de caz
10.	Rolul dinamicii economice și sociale în dinamica peisajelor geografice- studii de caz din aria Carpatică	2	Prelegerea Conversația euristică	Problematizarea pe baza diferitelor imagini
11.	Dinamica peisajului geografic a. Potențial dinamic și echilibru dinamic - componente ale peisajelor geografice. b. Coordonate vectoriale ale dinamicii peisajelor geografice; c. Traiectoriile conceptelor de dinamica peisajelor geografice. d. Criteriile de evaluarea peisajelor geografice	2	Prelegerea Conversația euristică	Interpretarea cartografică și imagistică a peisajelor geografice.
12.	Dinamica peisajelor naturale, criterii genético-evolutive: a. structural și dinamic morfologic b. complex fizico-geografic c. bioclimatic condiționate de mediile umede	2	Prelegerea Conversația euristică Problematizare a	Studii de caz în context regional specific
13.	Dinamica peisajelor cu geneză complexă și dezvoltare multiplă: a. peisajele antropizate din areale montane, colinare și de podiș b. mixte- genetic din areale de câmpii și zone costiere c. dinamica peisajelor geografice afectate de hazarduri d. dinamica peisajelor culturale	2	Prelegerea Conversația euristică Problematizare a	Particularizarea conceptelor de dinamică a peisajelor geografice
14.	Criterii de identificare a vectorilor structuranți ai dinamicii peisajelor geografice Peisajul cartierelor culturale Peisajele culturale patrimoniale din satul Bucovinean	2	Prelegerea Conversația euristică Dezbateri pe subiecte date.	Criterii de evaluarea vectorilor dinamicii peisajelor geografice, de dinamică a peisajelor geografice

BIBLIOGRAFIE

- Berge Aline, Michel Collot, Jean Mottet, 2012, *Paysages Europeens et mondialisation*, Champ Vallon, Paris, France
- Cândea Melinda, Bran, Florina (2001) *Spațiul geografic românesc: organizare, amenajare, dezvoltare durabilă*, Editura Economică, București

- Chiriță V., 2022, *Vatra Moldoviței, patrimoniul stabil și dinamic*, Ed. Mușatinii, Suceava.
- Chiriță, V. Schmitz, S. (coord.) 2017, *Les Friches Minières, paysage culturel et enjeu de developpment rural. Regard croises entre la Bucovine et la Wallonie*, Press universitaire, Liege, Belgique
- Cocean, P, 2006, *Geografie Regională*, Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca
- Cocean, P, David Nicoleta 2014, *Peisaje culturale*, RISOPRINT, Cluj Napoca
- Cocean, P, Filimon Luminița 2013, *"Țările" din România ca teritorii de proiect*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca
- David, Nicoleta, 2010, *Țara Zarandului, Studiu de Geografie regională*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca
- Dincă I. 2005, *Peisajele geografice ale Terrei. Teoria peisajului*. Editura Universității din Oradea
- Drăguț L. 2002, *Geografia Peisajului*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca
- Gavra Camelia Ina (2013)- *Peisajele culturale din Munții Apuseni*, Editura RISOPRINT, Cluj Napoca
- Ianoș, I. (2001) – *Sisteme teritoriale*, Ed. Tehnică, București
- Ianoș, I. (2004) – *Dinamica urbană*, Ed. Tehnică, București
- Marica E. *Satul ca structură psihică și socială*, Editura Argonaut, Cluj- Napoca
- Pușcașu, Violeta (2005) – *Planificarea sistemelor teritoriale*, Ed. Didactică si Pedagogica, Bucuresti
- Stănescu, I. 1972, *Nuanțele calitative ale peisajului fizico-geografic*, Analele Universității Al I Cuza Iași, nr Tom XX , secțiunea 2, Iași
- Tudoran, P. 1976- *Peisajul geografic- sinteză a mediului înconjurător*, BSSG, Seria nouă, vol IV, București
- Zotic V. (2005)- *Componentele operaționale ale organizării spațiului geografic*

Bibliografie minimală

1. Dincă I. 2005, *Peisajele geografice ale Terrei. Teoria peisajului*. Editura Universității din Oradea
2. Drăguț L. 2002, *Geografia Peisajului*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca
3. Gavra Camelia Ina (2013)- *Peisajele culturale din Munții Apuseni*, Editura RISOPRINT, Cluj Napoca
4. Ianoș, I. (2001) – *Sisteme teritoriale*, Ed. Tehnică, București
5. Ianoș, I. (2004) – *Dinamica urbană*, Ed. Tehnică, București
6. Pușcașu, Violeta (2005) – *Planificarea sistemelor teritoriale*, Ed. Didactică si Pedagogica, Bucuresti
7. Surd V., (2003)- *Introducere în geografia spațiului rural*

	Aplicații (Seminar)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1.	Vectorii diferențierilor spațiale asociate peisajelor geografice. Rolul actorilor organizării și planificării teritoriale.	2	Analize regionale Problematizarea, Aplicații asistate PC	dezbateri
2.	Tipuri și forme de structurare și de funcționalitate urbană. Zonificare urbană. Tipurile de Peisaje urbane	2	Problematizarea, Aplicații asistate	dezbateri
3.	Dinamica peisajelor rurale din Bucovina- analiza fișelor diagnostic teritoriale ale peisajelor din Obcinile Bucovinei	2	Problematizarea, Aplicații asistate PC	Dezbateri privind peisajele culturale
4.	Dinamica peisajelor culturale din Bucovina. Criterii de apreciere a caracterului lor patrimonial. Dinamica peisajelor turistice- tehnici de exemplificare în GIS de analiză	2	Problematizarea, Aplicații asistate PC	Analiza structurilor regionale de tip NUTS
5.	Tipologia peisajelor rurale din satele disociate si din satele disperse. Dinamica peisajelor rurale. Exemplificări prin analize complexe prin tehnici GIS	2	Problematizarea, Aplicații asistate PC	Aplicații de teren în Bucovina pe traseu cu tipuri variate de peisaje geografice.

6.	Peisajele geografice urbane: dinamica peisajelor prin conversia urbană urban al Sucevei contemporane Exemplificări.	2	Problematiza rea, Aplicații asistate	Dezbateri pe seama unor proiecte e prezentate
7.	Vectorii structuranți ai peisajelor geografice. Disfuncționalități peisagistice și dinamica peisajelor culturale. Tehnici GIS și metode specifice de reprezentare dinamicii peisajelor; elaborare hărților multicriteriale.	2	Problematiza rea, Aplicații asistate	Dezbateri -proiecte /referate și hărți ale peisajelor geografice prezentate

Bibliografie

<ul style="list-style-type: none"> • Dincă I. 2005, Peisajele geografice ale Terrei. Teoria peisajului. Editura Universității din Oradea • Drăguț L. 2002, Geografia Peisajului, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca • Gavra Camelia Ina (2013)- Peisajele culturale din Munții Apuseni, Editura RISOPRINT, Cluj Napoca • Ianoș, I. (2001) – <i>Sisteme teritoriale</i>, Ed. Tehnică, București • Ianoș, I. (2004) – <i>Dinamica urbană</i>, Ed. Tehnică, București • Pușcașu, Violeta (2005) – <i>Planificarea sistemelor teritoriale</i>, Ed. Didactică si Pedagogica, Bucuresti • Surd V., (2003)- <i>Introducere în geografia spațiului rural</i> • Dincă I. 2005, <i>Peisajele geografice ale Terrei</i>. Teoria peisajului. Editura Universității din Oradea • Drăguț L. 2002, <i>Geografia Peisajului</i>, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca • Gavra Camelia Ina (2013)- <i>Peisajele culturale din Munții Apuseni</i>, Editura RISOPRINT, Cluj Napoca • Ianoș, I. (2001) – <i>Sisteme teritoriale</i>, Ed. Tehnică, București • Ianoș, I. (2004) – <i>Dinamica urbană</i>, Ed. Tehnică, București • Pușcașu, Violeta (2005) – <i>Planificarea sistemelor teritoriale</i>, Ed. Didactică si Pedagogica, Bucuresti
---

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

<p>Conținuturile sunt adaptate posibilităților studenților și a cunoștințelor anterioare, precum și necesităților potențialilor angajatori, respectiv a sistemului de programe analitice din mediul preuniversitar.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Conținuturile sunt în concordanță cu tendințele de interpretare a peisajelor geografice, structural, funcțional și dinamic, valorificarea turistică a patrimoniului peisajelor culturale și a rolului pe care trebuie să îl aibă administrațiile locale
---

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	<ul style="list-style-type: none"> • Cuprinderea informațiilor privind peisajul geografic și tipologiile funcționale ale acestuia la nivel național și continental; • Înțelegerea și redarea corectă a conceptelor de diferențieri peisagistice teritoriale, vectori de dinamică peisagistică; • Cunoștințe privind criteriile de evaluare a peisajelor geografice; • Ordonarea corectă a etapelor dinamicii peisajelor geografice, pe baza unui algoritm specific mediilor urbane și/sau rurale; • Capacitatea de corela percepția peisajului cu realitatea funcțională a teritoriilor; • Evaluarea caracterului patrimonial a peisajelor culturale. 	evaluare sumativă	40%
Seminar	<ul style="list-style-type: none"> • Identificarea mijloacelor de informare și de susținerea argumentată a celor din cadrul geografiei peisajului • Cunoașterea modalităților de elaborare a fișei diagnostic teritorială a peisajului și diferențierea clară a elementelor de peisaj și a peisajelor • Încadrarea în teritoriu a tipurilor de peisaje geografice; • Identificarea criteriilor de tipologizare a peisajelor geografice; • Cartarea în GIS/SIG a tipurilor de peisaje geografice 	Evaluare pe parcurs, teste de evaluare și analizele frontale.	60%

	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea proiectelor pe baza informațiilor din teren și din bibliografie sau din alte surse (documentații ale administrațiilor locale etc.) • Elaborarea unui proiect de conservare a topurilor de peisaje culturale. 		
--	---	--	--

10.1. Standard minim de performanță evaluare la curs	
<ul style="list-style-type: none"> • însușirea vocabularului aferent sistemului științelor geografice , respectiv geografiei peisajului; • Cunoașterea organizării spațiului geografic prin secvențializarea peisajelor geografice • Calitatea funcțională a peisajelor geografice cu structura , și dinamică proprie; • cunoașterea și argumentarea geografică a consecințelor dinamicii peisajelor geografice. 	
10.2. Standard minim de performanță evaluare la activitatea aplicativă	
<ul style="list-style-type: none"> • cunoașterea metodelor SIG de punere în diferite layere a tipurilor de peisaje geografice; • cunoașterea caracteristicilor de bază, a peisajelor geografice de habitat rural, dispers, disociat și adunat precum și a rolului morfologiilor agricole și forestiere în diferențierea tipurilor de peisaje geografice • identificarea unui tip de peisaj cultural și a celui de patrimoniu , prin evaluarea obiectivă a componentelor și a dinamicii proprii; • Identificarea și recunoașterea modalităților concrete de diagnoză teritorială, a elaborării la standarde corespunzătoare a fișei diagnostic peisagistic, prin folosirea metodelor GIS; • elaborarea și editarea materialelor cartografice pentru susținerea unui demers de evaluarea a tipurilor de peisaje geografice. 	

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
20.09.2023	Viorel Neculai CHIRIȚĂ	Petruț-Ionel BISTRICEAN

Data avizării	Semnătura responsabilului de program
21.09.2023	Alexandru- Ionuț CRISTEA

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
21.09.2023	Despina Saghin

Data aprobării în consiliul facultății	Semnătura decanului
29.09.2023	Florin Pintescu